

Με καταθέσεις στεφάνων, επιμνημόσυνη δέηση (Ασκαβά) και ψαλμούς από τη χορωδία της Ισραηλιτικής Κοινότητας Θεσσαλονίκης τιμήθηκε η Εθνική Ημέρα Μνήμης των Ελλήνων Εβραίων Μαρτύρων και Ηρώων του Ολοκαυτώματος, στην πλατεία Ελευθερίας, σε εκδήλωση που διοργάνωσε η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, την Κυριακή 28.1.2024, παρουσία του πρέσβη του Ισραήλ στην Ελλάδα Νόαμ Κάτζ, του πρέσβη των ΗΠΑ στην Ελλάδα Τζόρτζ Τσουνής, του αρχιεπισκόπου Αμερικής Ελπιδοφόρου, μελών της κυβέρνησης εκπροσώπων κομμάτων, αυτοδιοικητικών, μελών της εβραϊκής κοινότητας και απλών πολιτών.

«Η καθιέρωση της Ημέρας Μνήμης για τους Έλληνες Εβραίους Μάρτυρες και Ήρωες του Ολοκαυτώματος, είναι μια ιδιαίτερα σημαντική, εθνική απόφαση αυτογνωσίας. Ειδικά εδώ στη Θεσσαλονίκη, είναι μια ημέρα που μας κάνει να σκεφτόμαστε ένα από τα σκοτεινότερα κεφάλαια της νεότερης Ιστορίας μας. Μνήμες πόνου και απώλειας που δεν χωρούν στον ανθρώπινο νου. Γιατί καμία άλλη εβραϊκή κοινότητα στην Ευρώπη δεν εξοντώθηκε τόσο μαζικά τόσο γρήγορα, όσο η εβραϊκή κοινότητα της Θεσσαλονίκης», τόνισε στον χαιρετισμό του ο **περιφερειάρχης Κεντρικής Μακεδονίας και πρόεδρος της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Περιφερειών Απόστολος Τζιτζικώστας** και συνέχισε: «Το Μνημείο του Ολοκαυτώματος μας προτρέπει να κοιτάξουμε κατάματα αυτό το παρελθόν. Και ταυτόχρονα αποτελεί τη διαρκή υπενθύμιση του καθήκοντος που έχουμε, να μην αφήσουμε ποτέ, ούτε χαραμάδα στο τυφλό μίσος, στο ρατσισμό και στον αντισημιτισμό.... Το Πάρκο Μνήμης που θα δημιουργηθεί στην Πλατεία Ελευθερίας, και για το οποίο χαιρετίζω την απόφαση του δήμου Θεσσαλονίκης να επισπεύσει επιτέλους τις διαδικασίες εργασιών για την ολοκλήρωσή του, αλλά και το Μουσείο Ολοκαυτώματος της Θεσσαλονίκης, για το οποίο η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας έχει ήδη εξασφαλίσει πόρους για τη χρηματοδότησή του, θα αποτελούν ζωντανό μάθημα της Ιστορίας του τόπου μας και του Εβραϊκού Ελληνισμού, αλλά και καθημερινή υπενθύμιση του καθήκοντος όλων μας, να μην ξεχνάμε».

Στη διάρκεια της εκδήλωσης έγινε γνωστό από το **δήμαρχο Θεσσαλονίκης Στέλιο Αγγελούδη**, ότι δόθηκε το «πράσινο φως» από την κυβέρνηση, με την έγκριση σχετικού κουνδουλίου, ώστε να προχωρήσει η ανάπλαση της πλατείας Ελευθερίας και η απόδοσή της, ως Πάρκο Μνήμης του Ολοκαυτώματος.

«Δε μένουμε ούτε σιωπηλοί, ούτε αμήχανοι. Το πρώτο έργο που ζήτησα από τον πρωθυπουργό στην πρώτη επίσκεψη μου ήταν να εγκρίνει το απαραίτητο ποσό, προκειμένου να προχωρήσουμε στην άμεση δημοπράτηση. Κάτι το οποίο και έγινε. Ο δήμος Θεσσαλονίκης είναι έτοιμος με την τυπική έγκριση της διαδικασίας να προχωρήσει στην άμεση δημοπράτηση αυτού του έργου» είπε ο κ. Αγγελούδης και πρόσθεσε: «Είμαι στην ευχάριστη θέση να σας ανακοινώσω πως με την έμπρακτη στήριξη της κυβέρνησης έγινε δυνατή η εξασφάλιση της χρηματοδότησης, ώστε να προχωρήσουμε άμεσα στη δημοπράτηση του έργου. Το πάρκο Μνήμης που θα δημιουργηθεί στη νέα πλατεία Ελευθερίας, μαζί με το Μουσείο Ολοκαυτώματος θα αποτελέσουν δύο κορυφαία τοπόσημα, που θα υπηρετούν τόσο την ανάγκη διαφύλαξης της ιστορικής μνήμης στο διηνεκές, όσο και στην ανάδειξη της αλήθειας του Ολοκαυτώματος. Μιας αλήθειας, που κάποιοι επιμένουν να αποκρύπτουν, να φαλκιδεύουν να διαστρεβλώνουν».

Στην εκδήλωση παρέστη ο αρχιεπίσκοπος Αμερικής Ελπιδοφόρος, συνοδευόμενος από τον μητροπολίτη Θεσσαλονίκης Φιλόθεο, οι οποίοι συναντήθηκαν, μεταξύ άλλων, με τον σοφολογιότατο Ραβίνο της Θεσσαλονίκης Ιστχάμ Νταγιάν και του εξέφρασαν τη συμπάραστασή τους, την αλληλεγγύη τους προς την κοινότητα και τη θλίψη τους για τα θύματα του ναζισμού.

Τον πρωθυπουργό και την κυβέρνηση εκπροσώπησε ο υφυπουργός Εσωτερικών (Μακεδονίας- Θράκης) Στάθης Κωνσταντινίδης, ο υφυπουργός Υποδομών Νίκος Ταχιάος, οι βουλευτές Θεόδωρος Καράογλου, Κώστας Γκιουλέκας, Κατερίνα Νοτοπούλου, κ.α.

Κεντρική ομιλία του υφυπουργού Εσωτερικών Στάθης Κωνσταντινίδη

«Στην Ελλάδα δεν είναι ανεκτές εκδηλώσεις αντισημιτισμού και άλλων μορφών ρατσισμού και μισαλλοδοξίας» υπογράμμισε στην κεντρική ομιλία του ο υφυπουργός Εσωτερικών Μακεδονίας - Θράκης) Στάθης Κωνσταντινίδης, εκπροσωπώντας τον πρωθυπουργό και την κυβέρνηση και συνέχισε: «Το ελληνικό κράτος, με πολλά νομοθετικά και άλλα μέτρα καταπολεμά τον αντισημιτισμό και μεριμνά για τη μνήμη του Ολοκαυτώματος, σε στενή συνεργασία με τους Εβραίους συμπολίτες μας, το Κεντρικό Ισραηλιτικό Συμβούλιο Ελλάδος και τις κατά τόπους Ισραηλιτικές Κοινότητες».

Ο κ. Κωνσταντινίδης ανέφερε ότι «η ελληνική κυβέρνηση έχει δεσμευθεί να εκπονήσει, και ήδη επεξεργάζεται το περιεχόμενο ενός συνεκτικού Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την καταπολέμηση του αντισημιτισμού», εξηγώντας ότι αυτό θα «συστηματοποιεί πολλές δράσεις που ήδη πραγματοποιούνται επί σειρά ετών και θα προβλέπει πολλές νέες, με την εμπλοκή υπουργείων άλλων φορέων, όπως προβλέπει και η πρώτη "Στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2021, για την καταπολέμηση του Αντισημιτισμού και την προώθηση της εβραϊκής ζωής". Πρόσθεσε, επίσης, ότι «παράλληλα, το υπουργείο Εξωτερικών ορίζει συνεχώς, από το 2012, Ειδικό Εκπρόσωπο για την καταπολέμηση του Αντισημιτισμού και την προάσπιση της Μνήμης του Ολοκαυτώματος».

Ο κ. Κωνσταντινίδης έκανε μια εκτεταμένη ιστορική αναφορά, με παραπομπές σε καταγραφές περιηγητών και ερευνητών,

για την παρουσία του εβραϊκού στοιχείου στη Θεσσαλονίκη, την μεγάλη ακμή και άνθιση του, τη δραστηριοποίηση του σε διάφορα επαγγέλματα, συνολικά στην οικονομική και κοινωνική ζωή, στον πολιτισμό. Αναφέρθηκε και στις μεγάλες συμφορές που ακολούθησαν για τους εβραίους κατά τη διάρκεια του 20αί., από τη μεγάλη πυρκαγιά του 1917, η οποία αφάνισε το κέντρο της Θεσσαλονίκης και πολλά σπίτια και καταστήματα ιδιοκτησίας τους μέχρι και την ασύλληπτη σε μέγεθος και αγριότητα κοινωνική και ανθρωπιστική καταστροφή στη διάρκεια της γερμανικής κατοχής, με την δήμευση των περιουσιών τους, την καταστροφή του εβραϊκού νεκροταφείου, το στιγματισμό τους, τα διωγμό και την φυσική τους εξόντωση στα ναζιστικά στρατόπεδα. «Μέχρι το 1943 η Θεσσαλονίκη παρουσίαζε δυναμική εξωστρέφεια, είχε μια αύρα κοσμοπολιτισμού. Ήταν μια πόλη με διαμορφωμένη τη συλλογική ταυτότητα και συνεύρεση. Η ισραηλιτική κοινότητα θρήνησε το σύνολο σχεδόν των μελών της, μια και από τους 50.000 Έλληνες Θεσσαλονικείς Εβραίους, που γλίτωσαν από τη θηριωδία, επέστρεψαν περίπου 1950» ανέφερε ο κ. Κωνσταντινίδης και υπογράμμισε: «Εδώ στη Θεσσαλονίκη, στην πόλη που στο παρελθόν χαρακτηρίστηκε ως Madre Israel, μητέρα του εβραϊσμού, η μνήμη είναι και θα παραμείνει παρούσα. Ο ελληνικός λαός, που σε τόσες θυσίες υποβλήθηκε κάτω από τη ναζιστική κατοχή και τον πόλεμο, δεν ανέχεται να βεβηλώνονται μνημεία και χώροι που μαρτυρούν σήμερα τη φρίκη που έζησε η ανθρωπότητα. Δεν πρέπει ποτέ να ξεχάσουμε όσα συνέβησαν, πρέπει να μαθαίνουμε και να τα ερευνούμε, για να μην τα ξαναζήσουμε», υπογράμμισε ο κ. Κωνσταντινίδης και πρόσθεσε: «Γι' αυτό είναι εθνικό καθήκον μας να περάσουμε τη μνήμη στις νέες γενεές.

Το Μουσείο του Ολοκαυτώματος, η ανέγερση του οποίου βρίσκεται πιο κοντά από ποτέ, θα συμβάλλει καθοριστικά σε αυτό. Κι ως μην планиόμαστε, υπάρχουν ακόμα θιασώτες του ναζισμού και του αντισημιτισμού, κι αν ντρέπονται να υπερασπιστούν δημόσια τις κτηνωδίες του παρελθόντος, καλλιεργούν συστηματικά τη ρητορική μίσους και σπέρνουν την έχθρα στο γόνιμο έδαφος της παραπληροφόρησης και της συνωμοσιολογία. Γι αυτό, αν πράγματι θέλουμε το ποτέ ξανά, να μην καταλήξει μία αφελής ευχή, πρέπει πάντα να συνοδεύεται από το καμία ανοχή. Αιώνια η μνήμη τους».

Χαιρετισμός πρέσβη του Ισραήλ στη Ελλάδα, Noam Katz

«Σήμερα συγκεντρωθήκαμε για να αποτίσουμε, με επίσημο τρόπο, φόρο τιμής στις έξι εκατομμύρια ψυχές που δολοφονήθηκαν βάνουσα στο Ολοκαύτωμα, μια τραγωδία που στοίχισε σχεδόν πενήντα χιλιάδες ζωές από τη Θεσσαλονίκη, εξαλείφοντας το 94% της εβραϊκής κοινότητας της Θεσσαλονίκης, η οποία κάποτε ήταν γνωστή ως Ιερουσαλήμ των Βαλκανίων» τόνισε ο πρέσβης του Ισραήλ στην Ελλάδα, Noam Katz. «Ο εορτασμός απαιτεί αταλάντευτη επαγρύπνηση ενάντια στον αντισημιτισμό, τη λατρεία, τον ρατσισμό και τον φασισμό. Το Ποτέ Ξανά δεν είναι ένα κενό σύνθημα. Είναι εντολή ευθύνη και υποχρέωση» υπογράμμισε ο κ. Katz και συνέχισε : «Το επικείμενο Μουσείο του Ολοκαυτώματος στη Θεσσαλονίκη αποτελεί απόδειξη της κοινής μας δέσμευσης να θυμόμαστε το παρελθόν και να αντλούμε μαθήματα για το μέλλον.

Με θάρρος ακούω ότι ο νέος δήμαρχος Θεσσαλονίκης Στέλιος Αγγελούδης δεσμεύτηκε ότι η Πλατεία Ελευθερίας θα γίνει ένα Μνημείο για την εβραϊκή κοινότητα της πόλης». Ο κ. Katz επεσήμανε ότι αναλογιζόμενοι το Ολοκαύτωμα «πρέπει να αντιμετωπίσουμε το ζήτημα της συστηματικής κατήχησης και πλύσης εγκεφάλου που γεννά μίσος», σημειώνοντας ότι «αυτή η κατήχηση επέτρεψε στους Ναζί να διαπράξουν το μεγαλύτερο έγκλημα στην ανθρώπινη Ιστορία, με στόχο να εξολοθρευθούν ένα ολόκληρο έθνος, τον εβραϊκό λαό» και συνέχισε: «Το ίδιο είδος κατήχησης και μίσους οδήγησε τη Χαμάς, μια τρομοκρατική ομάδα, μια βαθιά αντισημιτική οργάνωση, να διαπράξει μαζικές φρικαλεότητες κατά των Ισραηλινών, τις φρικτές σκηνές που βιώσαμε την 7η Οκτωβρίου. Η επίθεση, η χειρότερη κατά των Εβραίων από το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, έφερε πίσω στη μνήμη στοιχειωμένες σκηνές εβραϊκών σφαγών στην Ιστορία. Παράλληλα με τον πόλεμο έχει σημειωθεί απότομη αύξηση αντισημιτικών περιστατικών παγκοσμίως, ιδιαίτερα στην Ευρώπη, που απειλούν τον ιστό των ελεύθερων κοινωνιών... Αυτά, είναι μια εντυπωσιακή υπενθύμιση ότι πρέπει να εργαζόμαστε ενάντια στο μίσος, μέσω της εκπαίδευσης, της νομοθεσίας, της επιβολής της κατάργησης της ρητορικής μίσους, από τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης».

Ο πρέσβης του Ισραήλ τόνισε ότι η μνήμη των θυμάτων αποτελεί δέσμευση για την εξαγωγή διδαγμάτων, που θα προωθούν την ενότητα και την ανεκτικότητα και πρόσθεσε: «Δηλώνουμε ότι οι ιστορίες τους δε θα ξεχαστούν και η κληρονομιά τους θα χρησιμοποιηθεί για να αντισταθούμε στον αντισημιτισμό, στο μίσος, την προκατάληψη σε οποιαδήποτε μορφή. Μαζί, ως φροντισίουμε να μην επαναληφθούν οι φρικαλεότητες του Ολοκαυτώματος».

Χαιρετισμός πρέσβη των ΗΠΑ, Τζόρτζ Τσούνις

«Δεν θα ξεχάσουμε ποτέ όλα τα μέλη της εβραϊκής κοινότητας που χάθηκαν [...] ούτε τις φρικαλεότητες που υπέστησαν οι Έλληνες από τους ναζί» τόνισε ο πρέσβης των ΗΠΑ και πρόσθεσε: «Σήμερα τιμούμε τη μνήμη τους και επιβεβαιώνουμε τη δέσμευσή μας να μην τους ξεχάσουμε ποτέ». Σημείωσε, δε, πως η έναρξη οικοδόμησης του Μουσείου Ολοκαυτώματος της Ελλάδος στους επόμενους μήνες «είναι μια βαθιά απόδειξη αυτής της δέσμευσης». «Το Μουσείο δεν θα χρησιμεύσει μόνο ως τόπος μνήμης για όσους χάθηκαν, αλλά και ως εκπαιδευτικός φάρος που θα φωτίζει τις μελλοντικές γενιές για τις φρικαλεότητες του Ολοκαυτώματος, αλλά και τους κινδύνους που ενέχει το να αγνοεί ή να δικαιολογεί κανείς το μίσος και τη μισαλλοδοξία γύρω μας. Θα στέκεται (το Μουσείο) ως σύμβολο του συλλογικού μας όρκου ΠΟΤΕ ΞΑΝΑ», τόνισε ο πρέσβης των ΗΠΑ.

Υπογράμμισε, παράλληλα, ότι πρέπει να ολοκληρωθεί άμεσα το έργο του Μουσείου Ολοκαυτώματος αλλά και η μετατροπή της πλατείας Ελευθερίας σε πάρκο μνήμης. «Υπάρχουν πολλά μέρη όπου μπορούμε να τοποθετήσουμε χώρους στάθμευσης, αλλά υπάρχει μόνο ένα μέρος όπου μπορούμε να δεσμευτούμε να κλείσουμε σωστά τις πληγές, να τιμήσουμε σωστά αυτούς που χάθηκαν» ανέφερε χαρακτηριστικά ο κ. Τσούνις υπογραμμίζοντας την ανάγκη προστασίας του εβραϊκού πολιτισμού και των ιστορικών τοποθεσιών του. «Πρόκειται για τοποθεσίες που δεν είναι μόνο εβραϊκή κληρονομιά. Είναι η παγκόσμια κληρονομιά» τόνισε ο κ. Τσούνις, καλώντας παράλληλα όλους σε δράση κατά του μίσους σε όλους του τις μορφές - αντισημιτισμό και άλλες διακρίσεις παντός είδους. «Ας πολεμήσουμε ενάντια στις φωνές του μίσους και του διχασμού. Ας αγκαλιάσουμε τις φωνές της αγάπης, της καλοσύνης και της αποδοχής» σημείωσε ο πρέσβης των ΗΠΑ στην Ελλάδα, επισημαίνοντας τη σημασία της εκπαίδευσης προς αυτή την κατεύθυνση.

Χαιρετισμοί Α. Σεφικά, Β. Πατουλίδου

Ο αντιπρόεδρος της Ισραηλιτικής Κοινότητας, Λάζαρος Σεφικά αναφέρθηκε στο ιστορικό των διωγμών και της εξόντωσης της συντριπτικής πλειοψηφίας της, ακμάζουσας πριν από την γερμανική κατοχή, εβραϊκής κοινότητας της Θεσσαλονίκης και στα διδάγματα του απορρέουν από τη μνήμη τους. «Το 2024 συμπληρώνονται είκοσι χρόνια από τη θέσπιση της Εθνικής Ημέρας Ημέρα Μνήμης των Ελλήνων Εβραίων Μαρτύρων και Ηρώων του Ολοκαυτώματος. Χρειάστηκαν οκτώ χρόνια για να φτάσουμε σε μια εξέλιξη και σε έναν «σταθμό», το 2004, με τη στήριξη όλων των πολιτικών κομμάτων του δημοκρατικού τόξου» είπε ο κ. Σεφικά.

Ο αντιπρόεδρος της ΙΚΘ υπογράμμισε ότι ο αγώνας ενάντια στη ρητορική μίσους και τον αντισημιτισμό είναι και σήμερα επίκαιρος και το καλύτερο μέσο για την αντιμετώπιση τους είναι η παιδεία, με όλα τα διαθέσιμα προγράμματα που υπάρχουν, ώστε να μην ξεχαστεί η θυσία των εβραίων, θυμάτων του ναζισμού. Ζήτησε να προχωρήσει η ανάπλαση της πλατείας Ελευθερίας, ως Πάρκο Μνήμης και μαζί με το Μουσείο του Ολοκαυτώματος να αποτελέσουν δύο σημαντικά κέντρα μνήμης και εγρήγορσης στη μάχη κατά της μισαλλοδοξίας και του αντισημιτισμού.

Στο ίδιο μήκος κύματος, η αντιπεριφερειάρχης Θεσσαλονίκης Βούλα Πατουλίδου υπογράμμισε ότι χρειάζεται στα σχολικά εγχειρίδια να προστεθούν περισσότερο εκπαιδευτικό υλικό για το Ολοκαύτωμα και για την ιστορία των ελλήνων εβραίων της Θεσσαλονίκης που εξοντώθηκαν στα ναζιστικά στρατόπεδα, «περισσότερη Ιστορία, από την Ιστορία μας».

Πηγή: skai.gr, 28.1.2024